

PM 2013:28 RI (Dnr 201-504/2012)

Garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet

Skrivelse av Karin Rågsjö (V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen av Karin Rågsjö (V) om ”Garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Karin Rågsjö (V) föreslår i en skrivelse den 21 maj 2012 en garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet. Karin Rågsjö hänvisar till att i samband med att företaget DigniCare som på entreprenad drivit äldreboendena Vasen på Norrmalm och Dianagården på Östermalm har gått i konkurs har det uppdagats att personal som arbetat länge i verksamheten riskerar att inte få fortsatt anställning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att när det gäller kommunens skyldighet att återta personal när driften övergår från en entreprenör till kommunen är det viktigt att varje stadsdelsnämnd i sådana situationer fattar de beslut som är bäst för verksamheten.

Mina synpunkter

Ett ingående av upphandlingskontrakt avseende entreprenaddriften av vård- och omsorgsboende föregås av ett gediget arbete avseende bland annat framtagande av förfrågningsunderlag och utvärdering av inkomna anbud. I de avtal som staden har med entreprenörer avseende centralupphandlingar inom vård- och omsorgsboenden så står det redan idag att en entreprenör ska erbjuda personalen anställning och detta gäller som huvudregel även vid konkurser.

När det gäller kommunens skyldighet att återta personal när driften övergår från en entreprenör till kommunen delar jag stadsledningskontorets syn att det är viktigt att varje stadsdelsnämnd i sådana situationer fattar de beslut som är bäst för

verksamheten och de äldre. Vidare måste det dock finnas ett utrymme för nämnderna att själva utforma besluten utifrån dessa målsättningar.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen av Karin Rågsjö (V) om ”Garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 5 februari 2014

STEN NORDIN

Bilaga

Skrivelse av Karin Rågsjö (V) om garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Roger Mogert (S) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. Uppdrar åt Stadsledningskontoret att utreda och presentera riktlinjer för hur personal kan erbjuds arbete vid övertaganden av verksamhet från enskild till egen regi i samband med konkurser.
2. Att därutöver anföra:

Karin Rågsjö (V) lyfter ett relevant problem i sin skrivelse. I dagsläget skyddas de anställda då verksamhet överläts från kommunal till privat regi (6b § LAS samt i 28 § MBL). Däremot finns inte motsvarande krav då en privat utförare av kommunala välfärdstjänster går i konkurs. I samband med en konkurs upphör anställningarna hos den privata utföraren. I de fall verksamheten återtas av kommunen anser vi Socialdemokrater att den tidigare personalen i normalfallet ska erbjudas återanställning i den kommunala verksamheten. I brist på lagstiftning föreslår vi att kommunstyrelsen ger Stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur återanställningar kan garanteras i så stor utsträckning som möjligt i verksamheter som övertas från enskild regi till kommunal på grund av konkurser.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Anställda i de av staden finansierade verksamheterna är stadens främsta verktyg för att säkerställa en god service till medborgarna. Vi är eniga med motionären om att det är viktigt med trygghet och kontinuitet för såväl brukare som personal. I sina upphandlingar ska staden säkerställa att villkoren för personalen i den upphandlade verksamheten är likvärdiga med villkoren för stadens egen personal. Genom att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor och krav på exempelvis minimibemanning, lägsta lönenivåer och liknande kan staden se till att eventuella vinster för staden med att upphandla verksamhet inte sker på personalens bekostnad. Vi ser svårigheter i att lämna fullständiga garantier, men anser att huvudregeln och det mest vanligt förekommande ska vara att personal får fortsatt anställning när drift övergår till kommun eller annan entreprenör.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Roger Mogert, Maria Östberg Svanelind och Olle Burell (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Bifalla skrivelsen
2. Dessutom framföra följande

Anställda med långvariga fasta anställningar ska inte behöva bli arbetslösa eller behöva acceptera provanställningar, som en följd av att vinstsyftande bolag som driver äldreboende på entreprenad går i konkurs. Idag saknas anvisningar som skyddar anställda i dessa lägen, både för verksamhet som går tillbaka till kommunen och för verksamhet som går till ny entreprenör. I bägge fall kan nya utförare välja att inte återanställa en enda personal.

Uppenbarligen hade inte staden i sina anvisningar räknat med ett scenario som detta, vilket drabbade anställda på Dianagården och Vasen. Arbetsmiljön blev förfärlig. Och de äldre drabbades då all personal inte återanställdes. Personalkontinuiteten är kanske den viktigaste kvalitetsfaktorn inom äldreomsorgen, och måste värnas även i samband med konkurser.

Svaret på skrivelsen klarlägger att stadens avtal med entreprenörer inom vård- och omsorgsboende har som huvudregel att entreprenör ska erbjuda personal anställning även vid konkurser. Det är förstås bra. Att regeln inte följdes i detta fall beror på att konkursförvaltaren sa upp all personal, trots att det saknas rättslig skyldighet. Det är därför mycket viktigt att staden verkligen ställer krav i eventuella kommande upphandlingar att en ny entreprenörs skyldighet att ta över personal även gäller om konkursförvaltaren har sagt upp personalen.

När det gäller verksamhet som går tillbaka till kommunen ska varje stadsdelsnämnd enligt stadsledningskontoret fatta egna beslut utifrån vad som är bäst för verksamheten. Vi menar att det inte är tillräckligt. Det behövs också centrala anvisningar som säkrar likvärdighet i staden både för de anställda och för de äldre, som har stort behov av personalkontinuitet. Fast anställda måste också få gå över till kommunen efter konkurser i privata företag. Om det leder till överskott av personal får sedvanliga fackliga förhandlingar föras. Om äldreboendet inte lagts ut på entreprenad hade den fast anställda personalen haft kvar sina anställningar. Det är inte rimligt att en konkurs efter en verksamhetsövergång ska kullkasta anställningstryggheten.

Vi menar också att staden måste skärpa sin kontroll av företagens ekonomiska ställning, både inför nya upphandlingar, under avtalstiden och vid förlängningar av avtal. Under 2010 gjordes ett ägarbyte i företaget. Avtalet med Digni Care AB förlängdes knappa fyra månader innan konkursen var ett faktum. Det talar för bristande ekonomiska kontroller inför förlängningen.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Lindhagen och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Rågsjö (V) föreslår i en skrivelse den 21 maj 2012 en garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet. Karin Rågsjö hänvisar till att i samband med att företaget DigniCare som på entreprenad drivit äldreboendena Vasen på Norrmalm och Dianagården på Östermalm har gått i konkurs har det uppdragats att personal som arbetat länge i verksamheten riskerar att inte få fortsatt anställning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Dignicare har bedrivit verksamhet på Vasen och Dianagården ca tre år, stadsledningskontoret konstaterar att det är så lång tid att anledning till konkurs inte behöver ha med förutsättningar vid stadens anbudsutvärdering att göra. Stadsledningskontoret vill också påpeka att Östermalms stadsdelsnämnd varit nöjda med den verksamhet Dignicare bedrivit på Dianagården. Även de boende på Dianagården har varit väldigt nöjda. I stadens brukarundersökning 2011 svarade 94 % av de boende på Dianagården att de var nöjda med sitt boende jämfört med 79 % som var genomsnittet för staden.

I de avtal som staden har med entreprenörer avseende centralupphandlingar inom vård- och omsorgsboenden så står redan idag att en entreprenör ska erbjuda personalen anställning, detta gäller som huvudregel även vid konkurser. Att det inte har blivit så vad gäller Vasen och Dianagården beror på att konkursförvaltaren sade upp personalen. En konkursförvaltare har inte någon rättslig skyldighet att säga upp personalen. Detta görs normalt för att konkursboet annars kan få nya fordringar riktade mot sig och med anledning av den situation som uppstod så kan det tydliggöras i kommande upphandlingar att en ny entreprenörs skyldighet gäller även om konkursförvaltare i en konkurs sagt upp personalen.

När det gäller kommunens skyldighet att återta personal när driften övergår från en entreprenör till kommunen, så anser stadsledningskontoret att det är viktigt att varje stadsdelsnämnd i sådana situationer fattar de beslut som är bäst för verksamheten. Det måste dock finnas ett utrymme för nämnderna att själva utforma besluten utifrån dessa målsättningar. I detta fall var den en speciell situation med en konkurs. Huruvida det rör sig om verksamhetsövergång eller inte avgörs av den arbetsrättsliga lagstiftningen.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelse av Karin Rågsjö (V) om ”Garanti för att all personal på enheten återanställs när entreprenör går i konkurs eller av andra skäl inte fullföljer avtalet” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.